

↓
maandblad van verzorgingshuis Sint Bernardus
't Zand 23 - 7126 BG Bredevoort - 0543 - 45 10 00

De Krant van 't Land

9-de jaargang - no. 2 - oktober 1997

Reisgenoot en Gastheer

De Heer is onze reisgenoot, Hij die ons zijn gezelschap booden sprekend over kruis en graf geduldig tekst en uitleg gaf.

De avond daalt, blijf bij ons Heer! Hij zet zich aan de tafel neeren breekt het brood en schenkt de wijn, die gast, het moet de Gastheer zijn!

(Gezang 73: 1 en 3)

Kijk, daar lopen twee mensen van Jeruzalem naar Emmaüs. Bedrukt, terneergeslagen.

De dood van Jezus heeft hun droom van Gods messiaanse rijk wreed verstoord.

'Het koninkrijk van God is nabij gekomen' predikte Jezus.

Maar door Zijn dood lijkt de poort naar dat rijk volledig toegesloten.

Een vreemdeling voegt zich bij de Emmaüsgangers. Een reisgenoot.

Het is de Heer, maar zij zien het niet.

Ze raken in gesprek over wat er de afgelopen dagen gebeurd is.

Hun leermeester en vriend Jezus is ter dood veroordeeld, is gekruisigd, gestorven en begraven, en nou zijn er vrouwen die bericht hebben dat Zijn graf leeg is.

Maar ach, niemand heeft Hem echt levend gezien; vervlogen is de hoop op Zijn rijk.

Net zoals veel mensen zien de Emmaüsgangers de weg ophouden met de dood.

Het verhaal is uit, zeggen zij.

Maar de vreemdeling wil ons wakker schudden: 'Gods verhaal is helemaal nog niet uit'.

Onze reisgenoot begint de Schriften uit te leggen:

Gods verhaal gaat door, Zijn trouw houdt niet op met de dood, Gods liefde is vasthoudend door de dood heen.

Ach reisgenoot, blijf bij ons want de avond valt.

En de reisgenoot wordt gast, en wordt Gastheer: hij neemt het brood, zegent, breekt en deelt uit.

En dan gaan ogen werkelijk open.

De levende Heer wordt herkend in de tekenen van Schrift en Tafel, in de uitleg van de bijbel en het vieren van het avondmaal.

Dan mag duidelijk worden dat de Heer werkelijk is opgestaan, dat Gods weg niet ophoudt met de dood, maar verder gaat.

Soms kunnen wij ons één van die Emmaüsgangers voelen; verdrietig en terneergeslagen, als wij geconfronteerd worden met de macht van de dood.

Maar als wij blijven samenkomen rondom Schrift en Tafel,

als wij de verhalen van Gods trouw blijven horen, als wij in de tekenen van brood en wijn blijven vieren dat onze God een Levende is,

dan geloven en weten wij dat de dood niet het laatste woord heeft, dan mogen wij ons ook een Emmaüsganger weten, bij wie de Heer Reisgenoot en Gastheer wil zijn.

Zo willen wij ook samenkomen op zaterdag 1 november, rondom Schrift en Tafel, rondom elkaar als bewoners, familieleden, personeel, vrijwilligers, pastores; dan willen wij samenkomen om te gedenken onze huisgenoten van St. Bernardus, van wie wij het afgelopen jaar afscheid hebben moeten nemen. En daarbij is de Heer Reisgenoot en Gastheer; zo gaat Gods verhaal met ons, mensen, verder.

dominee Alex Hoorn

IK GEEF DE PEN DOOR AAN.....

VAN POTWORTEL TÖT PRAEKEMEISTER

Ho is 't toch meugelek dat een boer daor achter van de Haort, een stuksken mag schrieven in dizze krante van 't Zand.

Dat hee 'n enkelen kere is een waekslutinge mag doon, jao, dat hee manges af en too 's zondagens op een praekstool steet in één of andere kerke.

Daor zit natuurlek een heel verhaal achter en 't is onmeuglek um dat no allemaole neer te schrieven.

Ik zöl können wiezen op de jongelingsvereniging waor "vriend" Hoornenborg op 'eleid worden veur den arbeid in "kerk, staat en maatschappij!" Den "kattebak" zal ok wal met 'espöld hebben, waor hee onder opzicht van verschillende dom'naes, daor zat destieds nogal vergank in, de vraogen en antwoorden van den katechismus mos leern.

Ok de Godsdienstlessen van meester Moltmaker op de "Knollenakkedemie" an de Schoolstraote hebt 'n zekere invloed 'ehad.

Veural waar'n daor de zeuven jaoren op de Christelijke Nationale Schole op de Haort met de Biebelse geschiedenis, de Biebelse aardrijkskunde, Biebelse vraogen, zendingsverhalen en zo wieter! Daorbi-j was daor ok de zondagschole met 't versjes leer'n en de uutgebreide karstfeestvieringen!

Dit en nog völle meer, mag dan wal zo waen, en 't zal best zien nut 'edaone hebben, jao, maor 't allereerste benul van een klein kind kon nog wal 's de grootste raeden waen, dat 't ging zoas 't egaone hef!

En dat was oppoe.....

Oppoe was old en arg slap. Jaor'n terugge had zee de Spaanse griep 'ehad en daor was ze nooit meer good bovvenop 'ekomene. Meestieds zat ze op eurn reten gemakstool an den hook bi-j 't fernuus. Alleene met 'n stok kon ze heel teumig, veutjen veur veutjen deur de kökkene lopen.

Jantjen, zonne potwortel van amper drie törven hoge, was völle bi-j eur. At den stok op de grond 'eglaene was mos hee um oppoe weer anlangen. Met beide hendjes pakten hee 't leuge koffiekum-meken an en zetten dat veur eur op de taofele.

At oppoe naor 't huusken mos waarschouwden hee oppa of moder.

Hee zat geerne op de staove bi-j eur an de sluppe en luuster'n naor oppoe's zingen en vertellen. Vake zong ze:

"Daarboven is een heerlijk oord, o zo schoon, o zo schoon.

Daar wordt het eng'lenlied gehoord, o zo schoon, o zo schoon!"

Oppoe vertelden dat zee wal gauw een kere naor dat heerlek aord zol gaon. Dat was mooi, dat was good. Daor in de hemel waar'n de stene van gold en de deur'n van parels. Daor was 't nooit duuster en kold. Deur de bekke streumen daor laevend water, a'j daor van dronken worden i-j nooit meer zee! 't Hele jaor deur greujen daor riepe appels en peer'n an de beume! Daor was de Here Jezus zelf en den gef oppoe een ni-j stark lichaam, met goeje veute en arme zodat oppoe hard lopen kan en springen en zwaaien en kindere op kan beur'n!

Jantjen zag wal dat oppoe arg verlangden um daor hen te gaon. En too zee stierf, too Jantjen nog maor amper veere was, kon hee neet begriepen dat vader en moder en al dee grote mensen zo verdreteg waar'n: "Oppoe was no toch völle gelukkeger as veurtied?"

Zo kreeg den kleinen Jan, as 'zonne potwortel' ziene eerste lessen in geleuf, in hoppe, in leefde.....

En dat kan ow wal een mensenlaeftied bi-j blieden!

Maor noo gef ik geerne de penne deur an een ander, want: "Wee schrif, den blij," maor makkeleker is: "A'j plat könt praoten, mo'j 't praeken neet laoten!"

G.J. Hoornenborg

Verklaring van enkele woorden:

Potwortel: klein parmantig kereltje.

Praekemeister: spotnaam voor iemand die graag het hoogste woord heeft.

Vriend: aansprektitel op de vroegere jongelingsverenigingen.

Kattebak: populair woord voor Catechisatie.

Knollenakkedemie: spotnaam voor de Christelijke Lagere Landbouwschool van 1946-1962 gevestigd aan de Schoolstraat te Bredevoort.

HET UITSTAPJE NAAR VRAGENDER

Op 1 oktober was het dan zover. Nadat de bewoners van 't Hoge Veld en Beth San waren opgehaald kwam het gezelschap richting Bredevoort om de bewoners van Sint Bernardus op te halen. Om 14.15 reden we door het prachtige, maar regenachtige, landschap richting Vragender. Hier werden we verwacht in zaal Overkamp. Onder het genot van een kopje koffie werd er gezellig gepraat over het landschap dat we tijdens de rit gezien hebben. Na de koffie kregen wij een dia-klankbeeld te zien over het boerenleven van gisteren. Dit was een diaserie over het boerenleven van vroeger. Er waren dia's te zien van het leven van vijftig tot honderd jaar geleden.

De dia's waren erg mooi om te zien en er werden veel herinneringen opgehaald.

In de pauze kregen we een borrel of een sapje, waarna we weer verder gingen met de diaserie. Na de dia's werden we verzocht om aan tafel te gaan om van een overheerlijk stampottenbuffet te genieten. Er was stampot van wortelen, stampot boerenkool en stampot zuurkool en natuurlijk niet te vergeten de heerlijke worst en ribbetjes. Het viel erg in de smaak bij de bewoners, dat bleek wel uit het feit dat sommige bewoners er maar niet genoeg van konden krijgen en maar bleven opscheppen. Om 19.00 uur werd het tijd om weer richting Bredevoort te gaan. Thuis aangekomen kregen we een heerlijk kopje koffie of thee en werd er gezellig nagepraat over de mooie dag. Ondanks de regen hebben we toch een hele gezellige dag gehad.

Groeten van Marian Jetten

WELFARE

Donderdagmiddag wordt er in Sint Bernardus, boven bij het zitje, altijd hard gewerkt door de dames.

Joke Veldboom en Dienneke Kempink begeleiden dan het handwerken voor de Welfare.

Ze hebben het professioneel voor elkaar, voor ieder handwerk hebben ze apart een handleiding.

En, zo te zien, een goed systeem want kijkt u eens naar deze leuke poppen; Bert en Ernie, clowns en andere poppen. Ze draaien er hun hand niet voor om.

Er heerst altijd een gezellige sfeer en toch wordt er door iedereen ijverig gewerkt.

Op de andere foto ziet u mevrouw Aalbers met één bedsprei, maar ze heeft er veel meer gemaakt.

Mocht u een pop willen kopen dan kunt u op donderdagmiddag in huis een afspraak maken met Dienneke en Joke.

Dames, nog veel handwerkplezier toegewenst!

Nazareth, de roman van een parochie.

*Een geschiedenisboek, dat je in één adem uitleest:
een mooier compliment kan een schrijver zich niet wensen.
Het boek heet: Nazareth - Bredevoort en zijn katholieken.
De schrijver heet: Jos Wessels.*

Het was maar een heel klein kerkje; zo'n veertig à vijftig gelovigen konden er een plaats vinden. Maar toen de kerk op 24 januari 1798 door pastoor Kösters van de Kreuzkapelle werd ingewijd, hadden de katholieken van Bredevoort na twee eeuwen eindelijk weer een eigen bedehuis. Dat zal dus volgend jaar 200 jaar geleden zijn en dat vraagt een waardige viering.

Het is tekenend voor onze tijd, maar vooral ook voor de verhoudingen in Bredevoort, dat dit jubileum voor een deel tezamen zal worden gevierd met de dan 400 jaar bestaande Hervormde Gemeente en met de 50 jaren tellende Gereformeerde Kerk. Maar in de katholieke gemeenschap is er zaterdag 11 oktober al een voorschot genomen op deze viering. Toen werd in de kerk aan de Koppelstraat het ter gelegenheid van dit jubileum geschreven boek "Nazareth - Bredevoort en zijn katholieken" gepresenteerd.

Nazareth, een naam die ontleend is aan het klooster 'Beate Maria in Nazareth', dat in de Middeleeuwen in de buurtschap 't Klooster heeft gestaan, en die nu nog wel eens door ouderen als een troetelnaampje voor Bredevoort wordt gebruikt, zo ontdekte Jos Wessels. En dat bracht hem tot de keuze van deze titel voor het boek.

Eerst even de buitenkant. Het is een fleurig ogend boek geworden, in helder blauwe band, met daarop een afbeelding van...de kerk? Nee, er is gekozen voor een schilderij van Willy Walvoort: huizen aan de Vismarkt, huizen waar mensen wonen, met nog juist daar bovenuit de toren van de kerk, opgenomen in het stadsbeeld, niet dominerend, wel duidelijk aanwezig. Een beeld van de kerk in onze tijd. Althans nog - gelukkig - in Bredevoort.

In vijf jaar tijds heeft Jos Wessels, secretaris van het kerkbestuur, dit boek geschreven. Meer tijd was er niet. En het moest er 'even bij' gedaan worden, naast dagelijks werk, gezin, kerk enz. Toch heeft hij er duidelijk de tijd voor genomen. Meer dan drie pagina's geraadpleegde literatuur bewijzen wel dat er een gedegen studie aan dit werk ten grondslag ligt. Toch heeft de schrijver al die gegevens weten te verwoorden als het verhaal van een boeiende roman. Omdat het vóór alles over mensen gaat, pastoors en parochianen, die zo getekend zijn dat we hen vóór ons zien, dat ze voor ons gaan leven, dat ze ons soms ontroeren, soms verbijsteren.

* * *

Het spreekt wel vanzelf, dat we met extra aandacht hebben gelezen wat er over ons huis Sint Bernardus is geschreven. Er is - terecht - geen apart hoofdstuk aan gewijd. Sinds het vroegere burgemeestershuis met "schuur, koetshuis, stalling, koepel, erf en tuin", op dat moment eigendom van de uit Vreden afkomstige laarzenhandelaar Herman Schepers, op 25 oktober 1900 door het kerkbestuur werd gekocht, heeft het huis met zijn bewoners een sterk wisselende rol gespeeld in het katholieke leven in Bredevoort en ook wel voor de stad in het algemeen. En steeds wanneer in het boek een bepaalde periode wordt besproken, komt ook de betekenis van Sint Bernardus daarbij aan de orde.

De naam heeft het "Sint Bernardusgesticht", zoals het vroeger werd genoemd, te danken aan pastoor Bernardus Mulder, die van 1894 tot 1903 pastoor was van de Bredevoortse parochie. Geen lange tijd, maar wat hij in die negen jaren, waarin ook nog een lange ziekteperiode viel, tot stand heeft gebracht, is ongelooflijk. Toen na veel onderhandelen, corresponderen en geld werven (waarbij de pastoor ook diep in de eigen buidel tastte) de koop kon worden gesloten, was het de wens van de pastoor, dat het nieuwe gesticht onder het patronaat gesteld zou worden van de Heilige Bernardus van Clairvaux, naar wie hij zelf genoemd was en voor wie hij een grote bewondering koesterde.

Het eerste doel was het vestigen van een katholieke school in het gebouw. Pastoor Mulder kende

In 1909 werd een kamer in Sint Bernardus ingericht als bidkapel. In later jaren is het interieur vernieuwd. Sinds de verbouwing van 1988 is er geen kapel meer in Sint Bernardus.

Foto:
collectie Leo van der Linde.

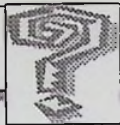
uit een vorige standplaats de zusters franciscanessen van Thuine, die hun moederhuis hadden in de omgeving van Denekamp. Enigen van hen zouden in Sint Bernardus komen wonen en daar een naaischool, 'taalschool' (lagere school) en bewaarschool beginnen. Het koetshuis (nu onze recreatiezaal) werd omgebouwd tot een paar klaslokalen. Er waren ook zusters die als 'wijkverpleegsters' rondtrokken in Bredevoort en Aalten; soms werden er zieken in het huis opgenomen en zo veranderde Sint Bernardus in een klein ziekenhuis en later in een sanatorium voor TBC-patienten. De huisjes in de tuin herinneren daar nog aan. Rond 1933 waren er vrijwel geen patienten meer en toen gingen de zusters zich toeleggen op het verzorgen van bejaarden. En zo zou het blijven. Hoewel... rond 1940 was het heel moeilijk om bewoners voor Sint Bernardus te krijgen. Willem Betting, die overal bij de mensen thuis kwam om manufacturen te verkopen, kreeg de opdracht een uit te kijken naar geschikte kandidaten. "Wellicht vond hij er hier of daar nog wel een achter de kachel", zei pastoor Boema.

Het is niet onze bedoeling de geschiedenis van ons huis, zoals die in het boek op vele pagina's aan de orde komt, hier uitvoerig te beschrijven. We hebben maar één goede raad: als u het boek nog niet hebt besteld, koop het dan alsnog. Eén waarschuwing willen we daarbij wel geven: zo'n boek vol herinneringen kan ons soms wat weemoedig stemmen. Om de dingen die voorbij zijn, om de mensen van weleer. De ouderen zullen op de vele foto's mensen herkennen, die ooit familie, burens of vrienden waren. De oudere parochianen van de H. Georgius en het H. Hart zullen de plaatjes bekijken van jaren geleden. En herinneringen ophalen. En misschien zichzelf er op herkennen.

Het kan niet anders of ook de verstandhouding met de kerk van de reformatie in Bredevoort komt aan de orde. 't Is waar, er waren wel eens strubbelingen, maar om het daarin maar samen te vatten: de beeldenstorm is aan Bredevoort voorbij gegaan. En zoals we weten is er nu een bijzonder goede samenwerking. Maar als we dan in het laatste hoofdstuk lezen: "Nu, in 1997, staan wij aan de vooravond van het tweehonderdjarig jubileum van de heroprichting van de parochie na de Reformatie. De eerste parochie, gesticht in 1535, bestaat al 462 jaar. Men kan de hervormde gemeente van Bredevoort zien als de voortzetting daarvan.", dan getuigt dat van een gezindheid bij de schrijver die veel dieper gaat dan prettig samenwerken. Zo ook de laatste woorden van het boek: "De geschiedenis van Bredevoort en zijn christenen zal verder gaan na 24 januari 1998. De geschiedenis van de gereformeerde en de hervormde gemeente en de katholieke parochie zal voortgaan tot in lengte van jaren."

Zo zij het.

G.J. Timmer

WIE BEN IK?

In de krant van september stond een foto van mij toe ik vier jaar oud was. Het was even zoeken in de foto-albums van mijn ouders. Er zijn genoeg foto's, maar er zijn er maar weinig waar je me echt in het gezicht kunt kijken.

Toch schijnt de herkenning niet zo moeilijk te zijn, want verschillende medewerkers konden zien dat ik het was. Of dat nu ligt aan het feit dat veel andere collega's mij al zijn voorgegaan of dat ze me echt herkenden, laat ik maar in het midden.

Het bekijken van foto's is iets dat ik graag doe. U kunt zich dan ook voorstellen dat het nogal wat tijd heeft gekost om er werkelijk één uit te zoeken.

Wat een herinneringen kwamen er boven tijdens het kijken. Foto's, die ik al lang niet meer had gezien moesten allemaal bekeken worden. Uiteindelijk heb ik toch een keus kunnen maken. Foto's waar ik samen met mijn vader op de bok van de wagen zit met een paard ervoor, op de achtergrond grazende koeien en melkbussen langs de kant van de zandweg. Volop jeugdsentiment.

Ik ben samen met mijn twee zussen en twee broers opgegroeid aan de Hakstegeweg 1, in de buurtschap Barlo. Na de ruilverkaveling heette het Aladnaweg 17.

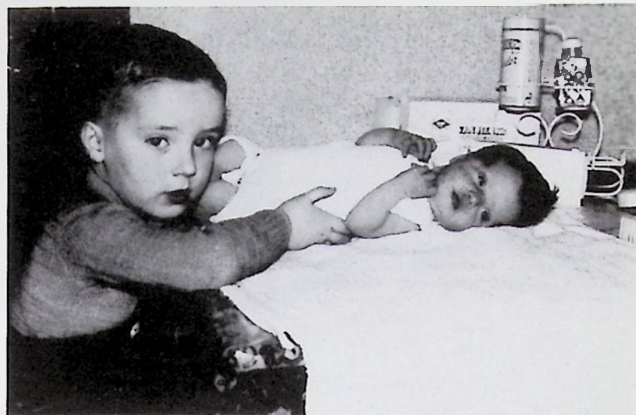
Ik ben een dochter van Anton en Wanda te Paske-Wildenbeest. Met ons negenen woonden we samen. Mijn opa en oma hadden apart een woonkamer en slaapkamer, maar verder waren we veel bij elkaar over de vloer. Ik heb er altijd van genoten en zag als kleinkind veel voordelen in het samenwonen met opa en oma. Als mijn broers en/of zussen een programma op t.v. wilden zien, moest ik als klein zusje altijd het onderspit delven en kon mijn favoriete programma's wel vergeten. Wat een genot dat mijn oma, voor zover ik mij kan herinneren, het altijd goed vond dat ik bij haar kwam t.v. kijken.

Ik heb goede herinneringen aan de tijd toen we met ons allen thuis woonden.

Hanny Veenhuis-Te Paske

DE NIEUWE FOTO??!!

Op de nieuwe foto ziet u een klein meisje van nog maar vier dagen oud, samen met haar grote broer. Het gaat om het kleine meisje maar als u goed naar haar broer kijkt kunt u het waarschijnlijk wel raden!

HIERBIJ ENKELE WOORDEN UIT LOCHEM

Wij waren zeer verrast toen wij opgebeld werden dat wij de jaarprijs van De Krant van 't Zand gewonnen hadden.

Deze is door Hanny Veenhuis bij ons in Lochem gebracht waarbij nog enkele foto's zijn genomen. De taart smaakte heerlijk, hiervoor nog onze hartelijke dank.

Maar wat lazen wij, toen wij in Bredevoort waren, dat er ook nog een prijs van de vakantiepuzzel naar Lochem ging! Het geluk kon toen niet op!

Wij zullen de puzzel uit de Krant van 't Zand, als wij in Bredevoort zijn, altijd proberen op te lossen, ook al zijn deze ook wel eens moeilijk.

Wij wensen jullie veel puzzelplezier!

Vriendelijke groeten van Willy Scholts, ook namens mijn vrouw en kinderen.

Mutaties

SINT BERNARDUS:

Mevrouw Wensink-Frenken is verhuisd naar verpleeghuis Pronswede, afd. Plekepol. Wij wensen u een goede tijd toe.

De heer Woestenesch is verhuisd van appartement 204 naar appartement 103. Veel woongenot gewenst in uw nieuwe woonomgeving.

De heer B. Grijsen verblijft nog in het Berkelpaviljoen te Zutphen. Voor diegene die eens een kaartje wil sturen volgt hier het adres:

Dhr. Grijsen, p/a Berkelpaviljoen, Coehoornsingel 36, 7201 AA ZUTPHEN.

't HOGE VELD:

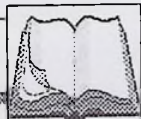
Op 18 september jl. is in appartement 505 komen wonen: mevrouw C.M. Versluis.

Op 27 september jl. is overleden: mevrouw B. Knüfken-ten Have, app.310.

BETH SAN:

Op 25 september jl. is overleden: mevrouw Harmsen, app.104.

Op 10 oktober jl. is in app. 105 komen wonen: mevrouw Reiring-Oosterkamp.

Weeksluitingen

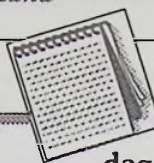
WEEKSLUITING VOORGANGER ORGANIST

1 nov. ds. Hoorn dhr. M.H. van Vrouwerff
8 nov. ds. Schimmel dhr. G. Olbach
15 nov. mv. v.d. Wijk dhr. J. Koning
22 nov. ds. Bakkker dhr. H.W. te Bokkel
(Heilig Avondmaal)

Verjaardagen

31 okt. mevrouw Scholts-Assink, k.225.
2 nov. Brigitte Bauhuis
3 nov. dhr. Woestenesch, k.103
7 nov. Gerrit Walvoort
19 nov. Hanny ter HorstE
20 nov. mevrouw van Koot-Engelbarts, k.213

Agenda

Zaterdag, 1 november wordt er tijdens de weeksluiting om 19.00 uur een dienst ter nagedachtenis gehouden. In deze dienst willen wij de bewoners gedenken die in het afgelopen jaar zijn overleden. Een ieder die zich betrokken voelt is welkom. Ds. Alex Hoorn zal in deze dienst voorgaan.

Maandag, 10 november verzorgen de bewoners en enkele vrijwilligers een bingomiddag, aanvang 14.00 uur.

Woensdag, 19 november, vanaf 14.30 uur verzorgt het comité van de drie kerken een ontspanningsmiddag.

Zie verder de complete agenda in de hal op het mededelingenbord.

HERFSTPUZZEL

Omdat er op de puzzelpagina geen ruimte meer voor was, vertellen we hier maar even dat u **tot en met 6 november** de tijd hebt om uw oplossing in te zenden. Dat zijn dus drie regels uit een herfstgedicht. Als u die naar de puzzelredactie zendt, dan hebt u weer kans op één van de drie prijzen!

BREVOIRT DIE STERKE STEDE NAM HIJ MET GHEWELDER HANT

En die twee regel vormde de oplossing van onze vorige puzzel. Moeilijk? Blijkbaar wel, want er kwamen veel minder oplossingen binnen dan anders. Weten we niet zo veel (meer) van onze vaderlandse en stedelijke geschiedenis? Toch konden we de prijzen weer verloten en die gaan naar:

* **Lenie te Lindert, Stadsbroek 23, 7126 CL BREDEVOORT;**

* **fam. Hoornenborg, Lieversdijk 11, 7121 KT AALTEN;**

* **Jolanda Kuiperij, Bleekwal 18, 7126 BV BRDEVOORT.**

En dan nog één opmerking bij één van de oplossingen: een gasthuis is inderdaad geen verdedigingswerk, maar dat was ook niet het gevraagde woord. Dat moest **bastion** zijn. Maar de oplossing was goed en bedankt voor het compliment!

WERK VAN TOEN

Er is mij gevraagd, of ik het één en ander wilde opschrijven wat er zo al is gebeurd in ons boerenleven. Als het kan de verandering in latere tijd.

Of het lukt? Afwachten!

Ik ben geboren op 24 februari 1910 in Haarlo gem. Borculo. Mijn vader was B. Scholten, geboren in Horssen, Over-Betuwe. Mijn moeder: Neeltje de Weerd, kwam nog verder van hier, namelijk uit Leerdam, Zuid-Holland.

Na hun trouwen zijn ze in Haarlo gaan wonen, waar nog een broer is geboren. Daarna zijn we verhuisd naar Lindeboomweg 43 in Harreveld, gemeente Lichtenvoorde, vervolgens naar Lichtenvoorde stad, waar mijn vader een stadsboer werd. Toen weer verhuisd naar de Oude Aaltenseweg B22 waar mijn eigenlijke leven begon.

Voor mijn twintigste jaar veel losse werkzaamheden, daarna als losse noodhulp, zo veel als gevraagd werd bij de Bond. Hier in Aalten zouden ze zeggen 'bi-j de looze.' Het werk was o.a. zakken dragen van vijftig kilo uit de tramwagon, tien meter het gebouw in, drie en een halve trap op en op de zolder opstapelen. Dit werk deed ik wel graag en verdiende goed. Op eigen kost kreeg je er zevenendertig en een halve cent per uur voor! Ook veel zakken kunstmest van honderd kilo per stuk weggedragen.

Ik ben in 1934 begonnen met melkrijden naar Aalten tot 1939. Dit was niets bijzonders, alleen weten we allen dat Aalten "op kop" ligt. De hele Landstraat helt naar onderen en als je dan, op maandagmorgen in de zomer, drie tot vier maal meer gewicht op de wagen hebt dan je paard zwaar is en je geen rem op je wagen hebt, is het wel uitkijken! Tenslotte moest je ook weer de bult op. Het is allemaal goed gegaan.

In 1939 hadden we trouwplannen. We huurden per Sinte Peter, 22 februari, een klein boerderijtje in Barlo. Mijn a.s. vrouw was Geertruida Johanna Toebes, dochter van G.W. Toebes en Dina Mennink uit Winterswijk en Lichtenvoorde. Zij zijn in Aalten gaan wonen en mijn vrouw is in

Aalten geboren op 4 januari 1913.

Wij zijn getrouwd op 28 april 1939 en kwamen te wonen op Barlo 126. Precies vier maanden later moest ik naar 't veldleger in Amerongen. Dat is allemaal goed afgelopen, ook in de oorlog. Behalve op vier december (sinterklaas) toen kregen we twee jabo-bommen bij huis. Alle ruiten stuk, veel pannen scheef en een macht zand overal. Tien tot twintig meter van huis maar geen ongelukken.

Na de oorlog konden we beginnen aan de opbouw en zo mogelijk uitbreiding van ons boerenbedrijfje. Er kwamen kippenhokken, meer koeien en varkens. Inmiddels werkten we samen met een buurman. Eerst met het hooi, laden - afladen, later met rogge en de haver en aardappels oprapen. Ook mijn vrouw hielp daarbij zoveel als mogelijk was.

Omstreeks de jaren vijftig kwam er een groot hulpprogramma tot stand voor Europa. De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken heeft dat op touw gezet. Ook de Nederlandse landbouw werd ruim gesteund, waardoor er op grote schaal tractoren, werktuigen, enz. gekocht konden worden. Verder werden er 'Werktuigenverenigingen' opgericht. Het Marshallplan heeft er mede voor gezorgd dat de kleinschalige boerenbedrijfjes niet meer konden blijven bestaan. Er kwamen melktanks, loopstallen of ligstallen en plusminus in de jaren zestig de ruilverkaveling. Alles met elkaar heeft ervoor gezorgd dat het karakter van de landbouw grondig is veranderd. Het gezamenlijk dorsen in de buurt was of ging weg. Eerst kwamen er de maaidorsers op het land (zonde en jammer dat er zoveel stro verloren ging) en toen het ergste, al die snijmaïs. Het is overigens een kostelijk veevoer, maar waar is de rogge, de haver en de stoppelknollen gebleven, om niet te praten van het mooie *onkruid*: de blauwe korenbloem enz.. Zo hier en daar komt er weer een hoekje rogge tevoorschijn. Bij alles heeft mijn vrouw, zoveel als mogelijk, mij geholpen. Ze had ook nog een gezin van twee jongens en twee meisjes die, toen de tijd daar was, naar school gingen: naar de MULO,

toen de Ambachtschool, de Huishoudschool en nog zo veel meer.

Maar eerst gezamenlijk melken, melkbussen uit de put halen en zorgen voor het eten.

Wij hebben vier kinderen mogen opvoeden. We hebben er vier anderen bijgekregen, ze zijn ons allemaal even lief. Dat twee keer viertal heeft gezorgd voor tien kleinkinderen (nou ja klein?). En nu is er ook al een driejarig achterkleinkind. We zien ze allemaal geregeld.

Op dat boerderijtje hebben we zevenenvijftig jaar samen gewoond, eerst gehuurd, sinds 1957 eigenaar.

Nu zijn we bijna elf maanden in Bernardus, waar we het goed naar onze zin hebben. Het is er zo gemoedelijk en plezierig, graag zo houden.

Jan Scholten

Notabene:

Een beschrijving van wonen en werken, over Trui en Jan is niet compleet zonder de transportfiets. Na de oorlog heb ik er duizenden kilo stikstof per jaar mee vervoerd. Meer dan dertig jaar, samen met mijn vrouw, naar de "heide" melken, waar het grootste deel van ons bedrijfje lag. Wij hadden zelf geen paard. De transportfiets was mijn paard. In de Bokkelderhoek kennen ze nog bijna niets anders als op de transport, nieuw gekocht eind 1940.

AFSCHEID VAN SINT BERNARDUS

Op 29 september 1997 heeft afscheid genomen: mevrouw E. Wensink-Frenken van kamer 103. Het was niet gemakkelijk om na al die fijne jaren haar kamer met het mooie uitzicht op de Markt achter zich te laten. Met tranen in haar ogen, maar toch een glimlach op haar gezicht, is ze vertrokken naar de Pronsweide.

Mevrouw Wensink heeft ruim zeven jaar met veel plezier in Bernardus gewoond. Vooral de zondag was voor moeder een groot feest, wanneer de hele familie op bezoek kwam. Het was altijd gezellig, waar moeder erg van genoot. Ondanks haar ziekte was haar gulle lach de belo-

ning voor ons dat ze het naar haar zin had.

Wij willen hierbij de directie, medewerkers en vrijwilligers bedanken voor de goede verzorging die moeder van u mocht ontvangen. Het is duidelijk dat bij Sint Bernardus 'zorg' meer betekent dan op tijd een hapje en een drankje. Begeleiding en vervoer naar de dagopvang, het houden van contact met anderen, hulp bij de dingen van alledag en tal van andere zaken werden voor moeder verzorgd.

Het was voor ons ook een mooie tijd. De kamer op Sint Bernardus is een waardige opvolger geworden van het ouderlijk huis. Wij hopen dat moeder nog een mooie tijd tegemoet gaat op de Pronsweide.

Nogmaals onze hartelijk dank!

De familie Wensink

MAG IK ME EVEN VOORSTELLEN?

Mijn naam is Muriel Beernink. Ik ben geboren op 30 oktober 1973 aan de Beerninkweg in Aalten. Ik woon nu nog steeds in Aalten. Samen met mijn kat woon ik boven "Goeie Grutten", voorheen zat hier drogisterij Lichtenberg, u misschien beter bekend.

Zo ongeveer drie jaar geleden, nadat ik mijn opleiding had afgemaakt, ben ik begonnen op 't Hoge Veld in Aalten. Hier werk ik in de huishouding, zowel in het grote huis als in de aanleunwoningen (E.M.Z. project).

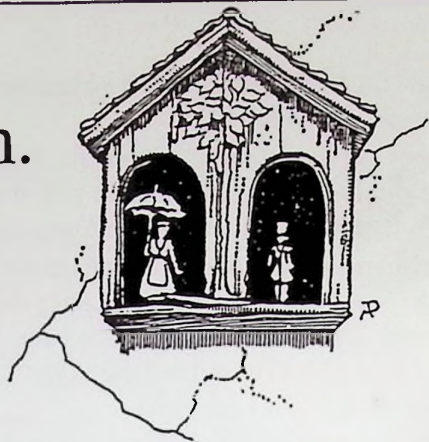
Een paar weken geleden werd ik gevraagd om ook op Sint Bernardus als oproepkracht in de huishouding te komen werken. Sommigen van u hebben mij zeker al wel gezien en anders komen we elkaar vast gauw tegen.

Vriendelijke groeten,

Muriel

Herfst... een seizoen vol verrassingen.

En dat geldt dan vooral voor het weer. Hoe zal het zijn als zo tegen eind oktober deze Krant van 't Land in uw bus komt? Misschien wel plasregens en najaarsstormen. Maar nu wij dit schrijven, in de laatste septemberdagen, genieten we van bijzonder mooi herfstweer. En zulk weer heeft de dichter geïnspireerd, toen hij de regels op papier zette, die u als oplossing van deze puzzel vindt.

Wij kozen deze keer weer eens voor een cijferpuzzel. Als u aan de hand van de omschrijvingen hieronder de juiste letters boven de juiste cijfers zet, dan leest u daar een drie-regelige strofe uit een herfstgedicht.

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 -

16 - 17 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 24 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 - 31 - 32 .

33 - 34 - 35 - 36 - 37 - 38 - 39 - 40 - 41 - 42 - 43 - 44 - 45 - 46 - 47 - 48 - 49 - 50 - 51 - 52 - 53 -

54 - 55 - 56 - 57 - 58 - 59 - 60 - 61 - 62 - 63 - 64 - 65 - 66 - 67 - 68 - 69 - 70 - 71 - 72 .

73 - 74 - 75 - 76 - 77 - 78 - 79 - 80 - 81 - 82 - 83 - 84 - 85 - 86 - 87 - 88 - 89 - 90 - 91 - 92 - 93 -

94 - 95 - 96 - 97 - 98 - 99 - 100 - 101 - 102 - 103 - 104 - 105 - 106 - 107 - 108 - 109 - 110 .

En dit zijn de omschrijvingen. U ziet: we hebben ons bij de eerste vragen maar weer aan de tijd van het jaar aangepast.

12 - 11 - 37 - 52 - 88 - 55 - 48 - 96 - 78 - 15 - 91 - 50 - 68 - 92 - 53

Joods feest, dat deze maand werd gevierd.

45 - 3 - 41 - 2 - 62 - 33 - 47 - 8 - 67 - 94 - 27 - 71 - 24

Rooms-Katholieke feestdag, die dezer dagen wordt gevierd.

49 - 102 - 17 - 98 - 37 - 106 - 73 - 18 - 32 - 36 - 97 - 108 - 14 - 36

Protestantse gedenkdag, die daaraan vooraf gaat.

9 - 65 - 100 - 7 - 40 - 90 - 43 - 22 - 99 - 105 - 110 - En dan komt hij al gauw weer in het land.

16 - 107 - 76 - 84 - 59 - Maar op dit feest moeten we tot het voorjaar wachten.

De drie Bredevoortse 66 - 64 - 70 - 20 - 34 - 83 jubileren volgend jaar.

6 - 79 - 104 - 44 - 87 - 63 - buurtschap bij Winterswijk.

69 - 103 - 30 - 21 - 5 - 101 - 81 - Nederlandse provincie.

19 - 29 - 39 - 1 - 34 - groep schapen.

Wie niet meer werkt heeft als regel veel 10 - 80 - 109 - 58 - 93 - 42 - 25

25 - 4 - 56 - 13 - 23 - 72 - wonen die vogels in dat dorp?

77 - 51 - 83 - 35 - 26 - 86 - 61 - 75 - 82 - 24 - 27 - zwart-wit illustratie.

57 - 28 - 46 - 38 - 95 - 75 - slechts een enkele keer, zo nu en dan.

43 - 31 - 85 - 54 - 74 - 106 - ruimte onder het huis.

81 - 62 - 89 - 60 - 2 - deel van een trap.

Tot zover de opgave. Verdere bijzonderheden leest u op een andere pagina.

We zijn net zo thuis in de buurt als u

De Rabobank is een bank met een idee. Het idee dat je samen sterk bent. De Rabobank heeft als geen ander een traditie van samenwerken en bouwen aan relaties. Het is een bank van mensen vóór mensen. Dat merkt u al snel in het persoonlijke contact. Elke Rabobank staat midden in de samenleving. Daarom zijn we vaak betrokken bij activiteiten in het bedrijfsleven, verenigingen en scholen. We weten wat er leeft, ook als het niet om bankzaken gaat. Kortom, we zijn een bank die net zo thuis is in de buurt als u.

Rabobank

Aalten - Bredevoort - IJzerlo

Bertram

't Zand 1
7126 BC Bredevoort
Tel. (0543) 45 11 12

Opentijdstijden van
10.00 tot 22.00 uur.

's-maandags gesloten

een
onding,
zo'n
wekker

Of vindt u het prettig, dat geratel op de vroege morgen? Er is iets beters denkbaar. Wat dunkt u van een licht muziekje? Ontwaken met de Beatles of Mozart. Met behaaglijk tapijt onder uw voeten en een tuiltje bloemen op de toilettafel.

Dat is wel even anders dan het vroegere slaaphok. In het kleine Bredevoort staat de grootste slaapkamerkollektie van de Gelderse Achterhoek opgesteld. Bij Betting. Niet de eerste de beste, laten we dat afspreken. Tot ziens!

Welterusten, uw bedje is gespreid door...

Betting VORMGEUR MEUBELN
Bredevoort

Vrijdag koopavond tot 9 uur. Tel.: 0543-451567

HONDA

Autobedrijf

A. ten Bruin

Misterstraat 39a - 7126 CB Bredevoort
Telefoon 0543-451788 b.g.g. 0543-452078
Telefax 0543-451080

Bakkerij Jos Knippenborg
Zieuwent - Borculo
Bredevoort (0543) 45 12 31

De bakker die iets extra's maakt van uw bestelling!

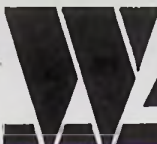

TEN BRUIN Mode

heren- en jongensmode, vrijetijdskleding

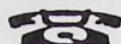
Misterstraat 16 - Bredevoort - 0543-451251

TAXIBEDRIJF

VALHOF

3e Broekdijk 2 - 7122 LA Aalten

0543-47 20 02

Telefax 0543-47 73 27

24 uur per dag bereikbaar

heesters · potterie · tuinaarde · tuinverlichting

GroenRijk Willy Heinen

Bredevoortstraatweg 118
7126 AA Bredevoort
telefoon (0543) 451 233

HET RIJKE TUINLEVEN

Openingstijden: Ma. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur
vr. koopavond tot 21.00 uur, zat. 8.00 - 17.00 uur

6 lokaal · natuursteen

2 ledereik · boom · tuinbouw

groene en bloeiende planten · bloem · heesters

- PLC BESTURINGEN
- SCHAKELKASTENBOUW
- KRACHTINSTALLATIES
- AIRCONDITIONING
- TECHNISCHE ONDERSTEUNING INDUSTRIE
- SATELLIET ONTVANGST

HIDDINK

TECHNISCHE SYSTEMEN & INSTALLATIES
BREDEVOORT NL TEL.0543-451037 SEMA 06-59 805495

DRUKKERIJ TE MEBEL BV

VEELZIJDIG IN DRUKWERK

Misterstraat 40 - 7126 CE Bredevoort
Telefoon 0543-451334 Fax 0543-452052

reparatie, onderhoud en verkoop van
portofoon- en mobilfoonsystemen
autotelefoon - semafoon
telefooninstallaties

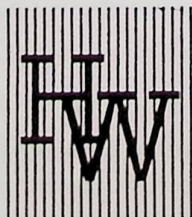

w.r. tolkamp

mobilofoon - intercom - oproepsystemen
autotelefoon - semafoon

Pr. Mauritsstraat 1, 7126 AC Bredevoort, tel. 0543-451754, fax 0543-451547

Voor al uw **SCHILDER, BEHANG-**
en
GLASWERKZAAMHEDEN

Schildersbedrijf
HANS WENSINK
Tel. 0543-451489

Deutz - Fahr Trekker - Werktuigen

ook in speelgoed
uitvoering

Fa. G.H. KLEIN NIBBELINK

Landstraat 4 - 6 Winterswijksestraat 61 Bredevoort

Telefoon 0543 - 451254